

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Theologiæ Speculativæ Scholasticis Prælectionibus Et
Exercitiis Accommodatæ Libri IV**

Haunold, Christoph

Ingolstadii, 1678

LXXXVII. An Conversio Aquæ fiat aliquando Immediate in Sanguinem
Christi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82733](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82733)

prout à Sacerdote procedit, debere adæquatè distingui à termino producto, sicut productio hominis adæquatè distinguitur ab homine, & coctio cibi à cocto; non autem probat, quod ex actione consecratoria, & termino illius adæquatè distincto, non possit constitui aliquid totum morale, à Christo institutum, ut sit completum & adæquatum signum causativum gratiæ ad modum cibi & potus spiritualis. Sicut ipse Adversarius negare non potest, quod actio productiva hominis cum suo effectu constituat hoc concretum accidentale productus, & coctio cibi concretum coctus. Sic ergo sequela ab Adversario illata deficit suum caput, cum discursui suo subiungit hæc Verba: [Ex eodem capite non est consecrandum Haunoldo lib. 4. n. 763. non probabilius dicenti, etiam Verba consecrationis constituere intrinsecè Eucharistiam.] Quibus verbis ipsum manifestè contradicere non tam P. Haunoldo, quàm S. Thomæ clarissimis illius textibus supra relatis ostendi, & rursus confirmo alio æquè claro. q. 27. de veritate a. 4. ad 10. Vbi ait S. D. In omnibus igitur verum est, quod virtus Sacramenti NB. non consistit in materia tantum, sed in materia & forma simul, quæ duo sunt unum Sacramentum.

393. Neque tamen hinc sequitur, ut forsitan arguere posset Adversarius, quod si Eucharistia partialiter consisteret in Forma Verborum transeuntium, ipsa non amplius esset Sacramentum permanens. Nam Eucharistia non dicitur Sacramentum petmanens ratione formæ; sed ratione materiæ proximæ permanentis, quatenus hæc non est actio transiens, sicut ablatio, unctio &c. sed etiam extra ulum transeuntem datur Sacramentum Eucharistiæ, secundum materiam proximam existens physicè, secundum formam moraliter perseverantem in suo effectu existens moraliter.

394. Ex his tandem concludo, Regulam Partium, ex qua P. Haunoldus lib. 4. n. 768. & n. 770. intulit Intentionem, & Potestatem idonei Ministri esse Partes constitutivas Eucharistiæ, in materia & forma non secundum se sumptis, sed prout à Christo institutis, inclusas, non probare nimium, sed solum eas partes, quas etiam S. Thomas, & inprimis Concilium Flor. agnovit, esseque lumini naturæ conformem, ut cum totum nihil sit aliud quàm omnes suæ partes ut quod, vel ut quo, simul sumptæ, id sit pars totius, quo solo ablato non amplius remanent omnes partes, vel quo solo non posito non sunt positæ omnes partes, adeoque nec remanet nec ponitur totum. Quando verò prædictæ partes ut quo explicite inter partes ab Autoribus non recensentur, inde fit quia censent eas in partibus ut quod jam implicite includi; vel quia nomen partis sumunt rigorosè, pro parte ut quod: quo sensu etiam in totis physicis sola materia & forma partes dicuntur, unio verò & subsistentia vocantur complementa intrinseca, seu partes, ut quo.

Et sic difficultas ab Adversario mota recidit in quæstionem nominis, ex intentione loquentis distinguendam, ac decidendam.

CONTROVER. LXXXVII.

CONVERSIO AQVÆ.

An hæc fiat aliquando immediate in Sanguinem Christi.

395. Quod Cathéchismus Romanus parte 2. c. 4. n. 16. dicit, scilicet ante Consecrationem Calicis omnium Ecclesiasticorum Scriptorum sententiâ & iudicio æquam in Vinum converti, quodque etiam cum relatis ab Innocentio III. cap. cum Martha. de celebratione Missarum. ut probabilius asserit S. Thomas 3. p. q. 74. a. 8. in C. cui adversarius potuisset insuper addere alium textum ex 4. dist. 11. q. 2. a. 4. q. 1. ad 2. hoc neque P. Haunoldus libro 4. n. 808. negat communiter fieri, neque est in quæstione, sed id potius quæritur, quando aqua paulò copiosior est affusa, quæ quidem nondum rationem Vini usualis tollat, sed tamen ante consecrationem in Vinum converti nequivit (quem proinde casum expresse excipit S. Thom. cit. a. 2.) vel quando immediate ante consecrationem est immixta, prout Christum fecisse communiter creditur, atque etiam necesse foret, si prius per oblivionem mixtio facta non esset, utrum in tali casu aqua immediate per consecrationem in sanguinem converteretur, antequam in Vinum potuerit converti. Et ad hanc quæstionem affirmativè respondet P. Haunoldus, adeoque non dicit, aquam communiter in vinum non converti, sed solum, pro consecratione necesse non esse, ut prius fuerit conversâ in Vinum; contra quod nihil evincit Adversarius relatis textibus, nullâ aliâ interpretatione egentibus: sed partim ex citato cap. cum Martha, partim ex S. Thomæ probatur, aquam nondum conversam in Vinum vi Unionis moralis, quæ constituit, & integrat Vinum Usuale, immediate in sanguinem converti.

396. Nam cum Innocentius §. Quasi etiam, tres sententias retulisset de conversâ aquæ cum Vino mixtione, rejectâ primâ, asserente, aquam converti in aliam aquam, quæ ex Christi latere cum sanguine effluxit, cum tamen Verba consecrationis solius sanguinis faciant mentionem, reprobatâ etiam tertiâ sententiâ, negante aquam ullo modo converti, approbavit quidem secundam, sed solummodo, quatenus dicit, aquam converti in sanguinem: Rationem verò illius desumptam ex immediata conversione in

in Vinum improbavit Pontifex, tanquam incertam, ac quibusdam Philosophis falsam, cui proinde, quidquid sit de ejus Veritate, sententia Theologica magis certa non sit in edificanda. Propterea aliam rationem substituit, quæ probat conversionem aquæ in sanguinem, etiam si prius non physice fuerit conversâ in vinum; fundat enim illam conversionem aquæ in sanguinem in conversione saltem morali aquæ in Vinum usuale, propter unionem cum illo, per quam, sicut & per ipsam conversionem aquæ in sanguinem Christi, denotatur mirabilis Unio populi fidelis cum Christo, & mediante Christo cum Patre Cœlesti.

397. Ex S. Thoma autem triplici modo probatur responsio P. Haunoldi. In primis loco ab Adversario citato S. Doctor noluit admittere aquam Vino admixtam post consecrationem manere aquam, ne populus adorando, quidquid liquoris est in Calice, saltem materiam idololatriam committeret. Deinde loco à me citato hanc dat rationem: [Quia si aqua in propria natura remaneret, sic calix consecratus non esset tantum potus spiritualis, sed etiam corporalis: & ita non liceret post primam sumptionem sanguinis iterum sumere.] prout tamen licet die Nativitatis Domini, vel quando propter paucitatem Sacerdotum eidem subinde ex speciali privilegio conceditur uno die plures Missas facere. Utraque ratio pugnat pro nostro casu, & questione; & cum non sit ex natura aquæ & Vini petita, sed solummodo ex moralibus inconvenientiis, non probat naturalem Virtutem Vini, aquam in qualibet brevissima temporis mora in Vinum convertendi, sed potius institutionem Sacramenti ita factam esse, ut istæ inconvenientiæ non habeant locum, utque proinde aqua in Sanguinem convertatur, etiam si prius conversâ nequiverit in Vinum.

398. Quod ipsum ulterius Sapienter probat P. Haunoldus assumptâ evidenti paritate ex Verbis Angelici Doctoris 1. p. q. 74. a. 3. ad 3. ubi ait. [Dicendum, quod modica permixtio non solvit speciem: quia id quod est modicum, quodammodo absorbitur à plurimo: & ideo, si sit modica admixtio alterius frumenti, ad multo majorem quantitatem tritici, poterit exinde confici panis, qui est materia hujus Sacramenti. Si verò sit magna permixtio (puta ex æquo, vel quasi) talis permixtio speciem mutat: unde panis exinde confectus non erit debita materia hujus Sacramenti.] Si ergo, infert P. Haunoldus, sufficit, quod major quantitas tritici absorbat minorem quantitatem alterius frumenti, seorsim non consecrabilis, & propter talem absorptionem ac Unionem moralem reddat etiam illam consecrabilem, etiam si eam non cōtererit physice in substantiam tritici, idem po-

terit dici de modica quantitate aquæ, physice nondum conversæ in Vinum.

399. Neque potest ad hunc discursum respondere Adversarius, quod farina alterius frumenti modicè admixti physice convertatur in triticum. Licet enim S. Thomas 4. dist. 1. q. 2. a. 2. q. 2. ad. 1. dicat. [Quamvis sicca dum integra manent, non amittant speciem ex permissione, tamen quando dividuntur, & conficiuntur, sicut in pane accidit, possunt speciem amittere.] & ibid. in corp. [Si autem adeo sit parva admixtio, quod species panis triticea maneat, & illud, quod additur, ad naturam tritici convertatur, potest exinde confici Sacramentum.] Tamen nec his Verbis S. Doctor vult asserere perfectam conversionem physicam, quæ non solum indiscernibilitatem, ac inestimabilitatem, sed mutationem substantialem denotet; quia triticum non agit in frumentum admixtum, sicut Vinum agit in aquam. Ideo S. D. in textu ex 3. p. relato, usus est Verbo *absorbetur*, seu absorberetur, non autem Verbo *convertitur*. & addidit particulam limitantem NB. *quodammodo absorbitur à plurimo*. Unde, cum his Verbis Adv. contra P. Haunoldum triumphum ante Victoriam sibi accinuit: [Quantum gloriaretur Adversarius, si sic ipsius sententiis hucusque rejectis, etiam obiter & non ex professo, S. Doctor vel à longè faveret?] Clarè ostendit, se in S. Thoma pro sententiis P. Haunoldi clarissima allata Testimonia vel non legisse, vel ex necessitate hanc nimium sibi applausivam hederam suspendisse, ut Aquam suam pro Vino ijs vendere posset, apud quos Verba defectum Rationum supplere valent.

CONTROVER. LXXXVIII.

TRANSUBSTANTIATIO.

An fiat per novam productionem termini ad quem.

400. EX hoc, quod S. Thomas 1. p. q. 75. a. 8. ad 1. asserat hanc propositionem: *Ex pane fit corpus Christi esse propriè dictam*, non rectè infertur contra P. Haunoldum libro 4. n. 837. ad salvandam proprietatem locutionis requiri productionem novam corporis Christi. Demonstrat hoc ex ipso S. Doctore, qui ipse explicat in corpore citati articuli, quis sit sensus prædictæ propositionis, scilicet non esse alium, quam, ut post hoc sit hoc (non dicit: *et producat hoc*) *et quod prædicti termini non sint similes*. Deinde requirit solummodo aliquem transitum, quo unum extremum transit in aliud, sicut panis in corpus Christi (Ecce particulam sit explicat per Verbum *transit*, sine pro-